

Petri hyspani

Summe, quod non sumitur ex aliquo essentialium principiorum, cuius est tale quid
nois, et illud dicitur pcedere propriam definitionem notificantem quid rei. Aliud
est quod nois proprie sumptum a principali parte essentie sue, et hoc presupponit quod rei
et tale est quid nois quo interpretatur categorica.

Subjectum est illud de quo aliquid dicitur. **P**redicatum vero
est illud quod dicitur de altero, scilicet de suo subiecto

Hic prius definitur prespositionis categorice, et ostendit primo quod sit subiectus
deinde quod sit predicatum. **D**icitur, subiectum est de quo aliquid dicitur, scilicet predicatum. **P**re
dicatum vero est quod dicitur de altero, scilicet de subiecto. **E**t dependent iste deseri
ptiones a descriptione propositionis categorice, sicut ratio partis dependet forma
liter a ratione totius, eo quod partes ununtur in forma totius, et per ordinem ad
illam induuntur proprias rationes et formas speciales partiales, et sic diuisum ex
plicat actum essentialium totius enunciationis.

Queritur, Quotuplices sunt prespositiones. **R**espondeo quod triplices, scilicet
essentiales, sicut genus et dicitur quod predicant in recto et ordinat
te de illo cuius sunt pres, ut sunt oratio, verum vel falsum significans respectu
propositionis. **A**lie sunt pres subiective, sicut species, vel inferiora respectu alii
cuius generis vel superioris, et tales predicant in recto, sed predicant in obliquo
dimata, sicut categorica et hypothetica. **A**lie sunt pres integrales, ex quibus
scilicet integrat et constituit totum, et non predicant de toto in recto sed in obliquo, et
sic subiectum et predicatum dicuntur partes respectu propositionis categorice.

In definitionibus subiecti et predicati committitur circularis, quod est prohibi
bita primo posteriorum, ergo non sunt bone. **A**ntis probatur, quia subiectus
definitur per predicatum, et e contra. **R**espondeo quod duplices sunt diffinitio
nes, scilicet absolutorum et respectiuorum. **I**n absolutis autem non potest committi circularis,
sed tene in respectibus, subiectum autem et predicatum sunt quedam respectiva. **E**t ratio
huius est, quia unumquodque debet definiri eo modo quo habet esse, sed rela
tiuum non habet esse nisi in ordine ad suum correlativum et e contra, ergo etiam
non potest definiri nisi per suum correlativum, sic autem non est in absolutis, quia
unum absolutum habet tene esse per aliud, sed non e contra, sicut homo habet esse
per animal, sed non e contra.

Respondeo, Unum oppositorum non predicat de altero, sed subiectum et predicatum
opponuntur, ergo predicatum non debet predicari de subiecto. **R**espondeo quod subies
trum et predicatum dupliciter capiuntur. **U**no modo formaliter per secundas ins
tentionibus, et sic subiectum et predicatum sunt relative opposita, et sic unum non pres
dicatur de alio in recto. **A**lio modo materialiter per res substratis illis ins
tentionibus, et sic non opponuntur, et tunc unum tene predicatur de alio, quo etiam
modo principaliter in logica consideratur.

Antis, Subiectum et predicatum significant per nomen et verbum, sed illa suf
ferius sunt sufficienter definita, igitur etc. **R**espondeo quod nomen et verbum
capiuntur dupliciter. **U**no modo materialiter, ut partes potentiales propositionis
et sic sunt prius definita. **A**lio modo formaliter, ut sunt pres actuales, et sic definiuntur
in proposito. **E**t hinc cognitio nois et verbi primo modo pcedit propositionem, sicut
cognitio principium suum principiatum, sed cognitio eorum in ratione subiecti et predi